

פורים

ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי

פירש הגרי"ז סולובייציק מבריסק, דבאמת גם זה היה מפורש בגזירה, שאסור לקנות יהודים לעבדים כדי להצילם עי"ז מגזירת "להשמיד להרוג ולאבד", כמבואר בתרגום שני (ד, ב) דהיה איש ישראל הולך לאיש נכרי ואומר לו מבקש אני ממך להיותנו אני ובני ואשתי לך לעבדים רק ניצול מן המות הזאת, והיה אומר לו האיש הנכרי לאיש ישראל לא ראית מה שכתב המלך אחשורוש בדתו הנתונה כי איש נכרי אשר ימצא אצלו איש יהודי יהרג כמותו, ונתקיים [דברים כח, סח]: "והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות ואין קונה". וכ"ה בפירש"י (מגילה יא, א).

וזהו שהזכירה אסתר בבקשתה כי נעלו בפניהם גם הצלה זו להתמכר לעבדים ולשפחות. (חידושי הגרי"ז על התורה)

רבי מרדכי גימפל יפה מרוזנאי פירש בדרך נוספת, דכאשר אסתר דיברה לפני המלך, אמרה את מה שאמרו חז"ל (סנהדרין קד, ב): "כל המיצר לישראל נעשה ראש". וטענה: 'ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו' - דאם היינו נמסרים תחת שלטונו של אדם שפל, וע"י כך הוא היה עולה במדרגתו ונעשה ל'ראש', אז - 'החרשתי', כי אין זה פוגע בכבודו ובמעלתו של המלך - 'אין הצר שווה בנזק המלך'. אך היות שנמכרנו לראש השרים שהוא המן האגגי, השני במעלתו למלך, והוא המיצר לישראל, א"כ כשהוא יהיה ל'ראש' בודאי ייפגע כבוד המלך, ומשום כך אמרה אסתר שהיא חוששת אפי' לנזק 'צר' לכבודו של המלך, וא"כ על אחת כמה וכמה שאחשוש מפגיעתו הרעה של המן ראש השרים השואף למלוך ולהיות לראש עליון. (שער בת רבים)

רבי שאול מאמשטרדם פירש, דמה שאסתר אמרה למלך "אילו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי" כלומר, כי אז לא היה מגיע לך עונש מן השמים, כי כך נגזר עלינו כמו שנאמר [דברים כח, סח]: "והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות". אבל "להשמיד להרוג ולאבד" לא נגזר עלינו, לכן בודאי שאתה תקבל עונש ע"ז. "כי אין הצר שווה בנזק המלך", 'הצר' - זה המן, דאינו חושש לנזק המלך שיענש, לכן ראוי לך שלא תשמע בקולו ותנצל מנזק ועונש.